

ÅRSMELDING 2004 VÁRDOBÁIKI SAMISK SENTER

INNHOLD

1 INNLEDNING	3
2 FORMÅL	4
3 PRINSIPIELLE VURDERINGER	4
4 BESKRIVELSE AV ORGANISASJONEN	6
4.1 ORGANISASJONSKART	6
4.2 ANDELSHAVERE	7
4.3 STYRET	8
4.4 DIREKTØR	9
4.5 MEDARBEIDERE	9
5 SAMISK SPRÅKSENTER	11
5.1 SPRÅKUTVIKLINGSPROSJEKT	11
5.2 NUORAIÐ SIIDA UNGDOMSTILTAK.....	12
6 SAMISK KULTURSENTER	13
6.1 HELSEPROSJEKT.....	13
6.2 DOKUMENTASJONSENTER	13
7 MÁRKOMÁNÁK SAMISK BARNEHAGE	14
8 LOKALER VÁRDOBÁIKI HAR AKTIVITET I	15
8.1 NAUTÁ NÆRINGSBYGG	15
8.2 BARNEHAGEBYGG M/GAMME	15
8.3 UNGDOMSLOKALER	15
8.4 ØVRIGE LOKALER	15
9 VÁRDOBÁIKIS SAMARBEIDSPARTNERE	16
9.1 SAMETINGET, FYLKESKOMMUNEN OG KOMMUNENE.....	16
9.2 SAMEFORENINGENE	16
9.3 SAMISKE MUSEUM	16
9.4 MÁRKOMEANNU FESTIVAL	17
9.5 BEAIVVÁŠ SÁMI TEÁHTER	17
9.6 MUSIKK I TROMS OG FYLKESJOIKER INGA JUUSO	17
9.7 BOKBUSSTILBUD.....	17
9.8 SKÅNLAND VIDEREGÅENDE SKOLE	17
9.9 SKÁNIID GIRJIE BOKFOLAG	17
9.10 LOKALMEDIA	17
10 VÁRDOBÁIKI KULTURHUS	18
11 ØKONOMI	18
12 VEDLEGG	18

1 Innledning

Várdoáiki samisk senter BA er et offentlig finansiert samisk språk- og kultursenter i Sør-Troms og Nordre-Nordland. Senteret har aktivitet i hele regionen etter en destentralisert modell.

I 2004 har Várdoáiki hatt 12 medarbeidere som tilsammen fyller vel 7 årsverk. Omsetningen er på vel 3,3 mill. Det er i 2004 etablert et dokumentasjonssenter som det er en utfordring å få finansiert stillinger til, i første omgang prosjektstillinger.

Styret anser det som viktig å arbeide målrettet med etablering av senteret, slik at aktivitetsomfanget økes i takt med de økonomiske rammene og de menneskelige ressursene. I året 2004 har det i tillegg til etablering av dokumentasjonssenteret vært arbeidet med å sikre fast finansiering av basisdrift, drive allerede igangsatte prosjekt og realisering av planlagte prosjekt.

Várdoáiki arbeider i tråd med Sametinget og fylkeskommunens målsettinger for samisk utvikling. Målsettingen er å bidra til utvikling og bevaring av samisk språk, kultur og samfunnsliv i regionen, og bidra til økt forståelse og samarbeid. Gjennom driftsstøtte og prosjektmidler til Várdoáiki er Sametinget og fylkeskommunene med å bidrar positivt i den enkelte sames hverdag.

Året 2005 blir det viktig å få på plass stilling som direktør, videreutvikle senteret og være en ressurs for de samiske miljøene, kommunene og øvrige ressurspersoner i regionen.

Årsmeldingen finnes på norsk og samisk i elektronisk form på www.vardobaiki.no

Marit Einejord
Styreleder

Kjersti Myrnes Balto
Styresekretær

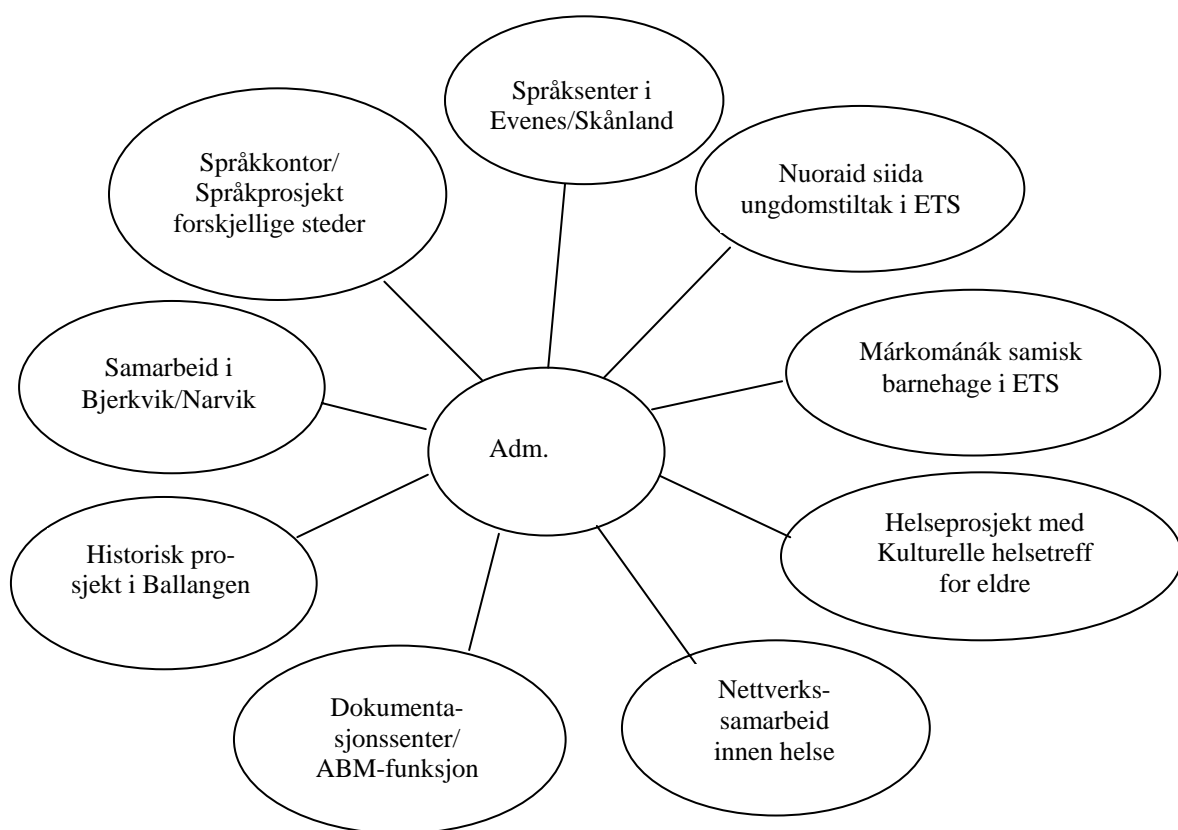
2 Formål

Selskapet Várddobáiki BA er et samisk senter for Sør-Troms og Nordre Nordland med formål å videreføre samisk språk, kultur og samfunnsliv i regionen.

Várddobáiki skal bidra til et inspirerende miljø i tråd med samiske verdier og tradisjoner i området. En spesiell oppgave for Várddobáiki er å få realisert planene for kulturhuset Várddobáiki.

3 Prinsipielle vurderinger

- Várddobáiki er bygget opp etter en desentralisert modell. Senteret har aktivitet i de samiske lokalsamfunn hvor samene bor, i et nettverk med lokale funksjoner over et stort geografisk område.

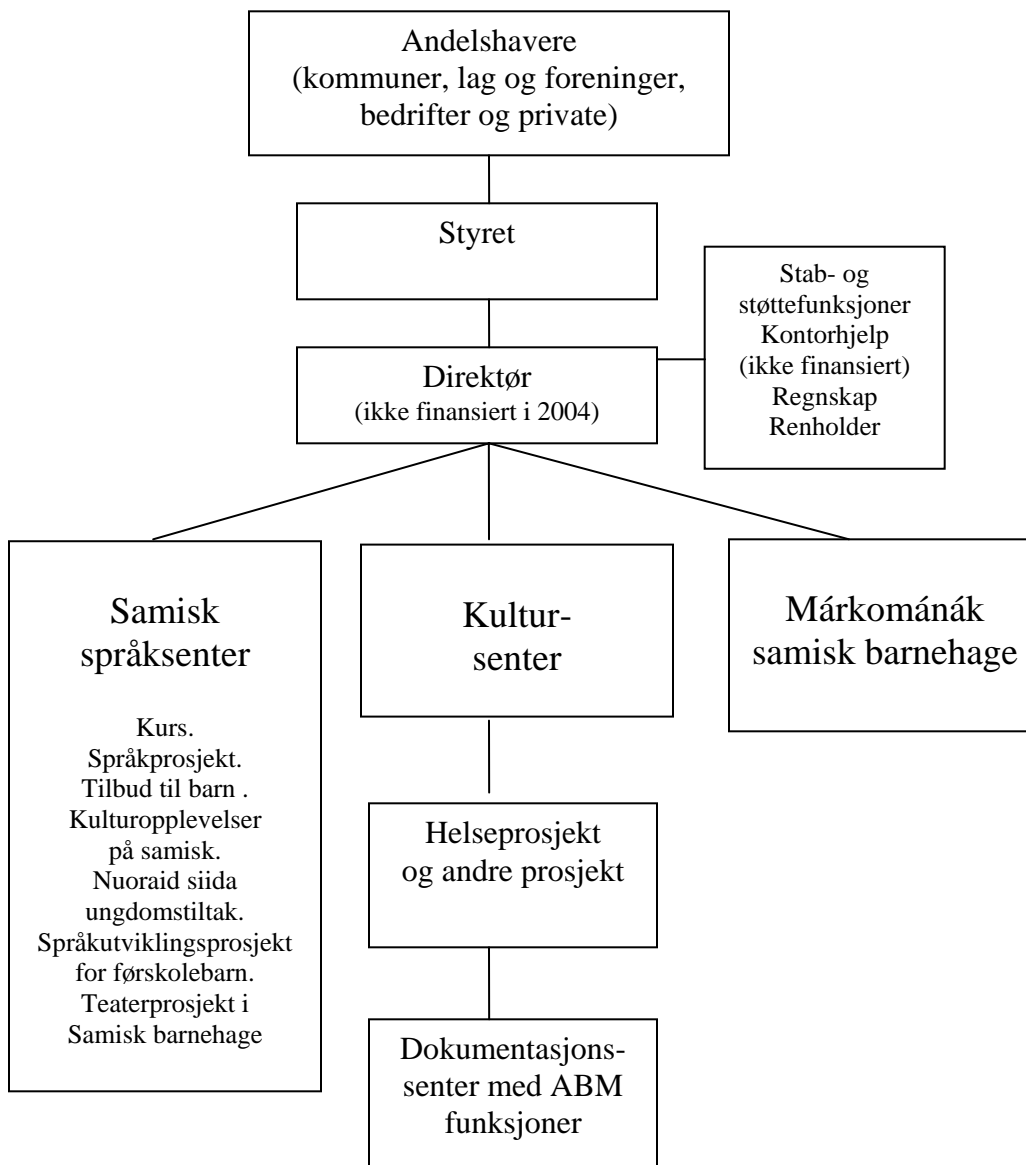

- Várddobáiki samarbeider med, og yter service til alle i sammenhenger som dreier seg om samisk språk og kultur i regionen. Dette gjelder både kommuner, sameforeninger, bedrifter og private ildsjeler, Uavhengig av samepolitisk, partipolitisk eller religiøs tilhørighet.
- Várddobáiki anser samisk språk som en sentral bærebjelke i senterets virksomhet. Målet er at Senteret skal være et samiskspråklig arbeidsfelleskap hvor medarbeiderne er samisktalende, og har samisk som felles samtalspråk. Brev, planer og meldinger fra senteret skal foreligge på begge språk.
- Várddobáiki er et åpent senter som tilstreber transparens i sin virksomhet. Brev, sakspapirer, planer og meldinger er offentlig.

4 Beskrivelse av organisasjonen

4.1 Organisasjonskart

4.2 Andelshavere

Várdoáiki eies av kommuner, lag og foreninger, bedrifter og private både i Nordland og Troms. Det er en målsetting at så mange som mulig av kommuner, samiske lag- og foreninger og bedrifter i regionen tegner andeler i Várdoáiki. Dette er uttrykk for bred støtte og solidaritet i Várdoáikis nedslagsområde. Nye andelshavere i 2004 er Narvik og Salangen kommune og Bjerkvik sameforening (NSR). Styret har i 2004 også invitert kommunene Lavangen, Harstad, og Sortland med på eiersiden.

Oversikt over andelshavere 2004:

Kommuner:

Ballangen kommune	Kr. 10 000
Evenes kommune	Kr. 25 000
Gratangen kommune	Kr. 5 000
Narvik kommune	Kr. 10 000
Salangen kommune	Kr. 1 500
Skånland kommune	Kr. 10 000
Tjeldsund kommune	Kr. 10 000

Sameforeninger:

Bálák sámisearvi/Ballangen sameforening
Bjerkvik og omegn sameforening (NSR)
Hinnøy og omegn sameforening (NSR)
Lavangseidet og omegn sameforening (SFF)
Loabakáiddi siida (SFF)
Ofoten samiske forening (SFF)
Salten sameforening (NSR)
Samenes folkeforbund SFF
Stuoranjárgga sámenuorak (NSR) (ungdomsforening i Evenes/Skånland)

Andre lag og foreninger/bedrifter:

Boltås sanitetsforening
Harstad RV
Sandemark bygdeutviklingselskap SABUS AS
Sárahká Sámemának AL (eier av barnehagebygg)
Skániid girjje AS (bokforlag)
Stuoranjárgga sámiiid duodji (samisk husflidslag)
Troms reindriftsamers fylkeslag (NRL)

Rundt regnet 50 privatpersoner.

4.3 Styret

Várddobáikis styre består av syv personer fra Sør-Troms og Nordre Nordland. Styret er bredt sammensatt med representasjon fra hele regionen. Det er et ønske at de ulike samiske bygdelag over tid alle har deltatt i styret. Det er også viktig med kvinnerepresentasjon og ungdomsrepresentasjon. Fire av syv styremedlemmer i 2004 er kvinner.

Åsmøtet 2004 vedtok å utvide antallet styremedlemmer fra fem til syv og valgte følgende styremedlemmer med personlige varamedlemmer.

Styreleder:	Marit Einejord, Tromsø	personlig vara Marit Myroll, Tromsø
Nestleder:	Ingolf Kvandahl, Ballangen	personlig vara Grete Amundsen, Ballangen
Styremedl:	Elisabeth Øien, Skånland	personlig vara Elin-Mari Nikolaisen, Evenes
	Emma-Margret Skåden, Skånland	personlig vara Ole Johan Reinås, Evenes
	Olav Andersen, Skånland	personlig vara Målfrid Eriksen, Skånland
	Ove Johnsen, Lavangen	personlig vara Roger Pedersen, Bjerkvik
	Åse Solli, Bjerkvik/Narvik	personlig vara Inger Anne Klemetsen, Harstad
Valgkomité:	Randulf Olsen (leder), Harstad Tore Johnsen, Skånland Liv Andersen, Bjerkvik/Narvik	

Sekretær for styret er Kjersti Myrnes Balto, daglig leder ved Samisk språksenter. Styret har kommunikasjon via e-post, internett, telefon og styremøter. Styremøter har vært holdt: 01.03, 05.05 og 08.10.04. Styret har behandlet 25 saker.

Styreleder har hatt følgende eksterne møter:

- Drøftet Kulturbussen med Fylkesbiblioteket i Troms
- Presentert Várddobáiki for Norske Samers Riksforbunds (NSRs) sametingsgruppe
- Presentert behov for økt driftstilskudd for Randi Skum i Sametingsrådet
- Presentert behov for mer driftstilskudd for Sametingets plan- og finanskomiteé
- Presentert Várddobáikis museumsarbeid for Sametingets oppvekst- og kulturkomité
- Presentert Samisk språksenter for øvrige samiske språksenter
- Møte med Troms fylkeskommunes samekonsulent
- Presentert Várddobáiki for Nordland fylke, samisk nemnd

Det er foretatt informasjonsmøter og omvisning ved Nuoraid siida (Duodjikkollektivet), Márkománák samisk barnehage, Várddobáiki samisk språksenter, NRK Sámi Radio, Skånland videregående skole, Lavangseidet grendehus, Fjell Skilags skianlegg, Gállogieddi samisk friluftsmuseum mm. sammen med med styre og sekretariat.

Følgende har deltatt på omvisning med styret:

- Rådsmedlem Johan Mikkel Sara
- Sametingets språkavdeling
- Sametingets språkmedarbeider i Sør-Troms og Nordre Nordland
- Sametingets visepresident Ragnhild L. Nystad
- Sør-Troms regionråd
- Universitetet i Tromsø, Dokumentasjonsvitenskap

4.4 Direktør

Styret har i 2004 arbeidet med å få finansiert stilling som direktør. Stillingen er sentral i utviklingen av senteret. Det ble ikke oppnådd finansiering i 2004.

4.5 Medarbeidere

Senteret har en medarbeider ved Samisk språksenter og tre medarbeidere i Márkománák samisk barnehage i faste stillinger. Øvrige medarbeidere er i prosjektstillinger. Várdoáiki er glad for å kunne engasjere ressurssterke medarbeidere.

Várdoáiki har som målsetting å være en god arbeidsplass. Medarbeiderne har kontorsted på ulike steder, og internett, e-post og telefon brukes mye. Samisk språkkompetanse står sentralt sammen med kjennskap til lokal samisk kultur. Senteret rekrutterer medarbeidere til nye stillinger via annonser i norske og samiske aviser, internett og headhunting.

Várdoáiki har tegnet konsernavtale med Arbeidslivssenteret i Nordland om inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) som gir senteret og medarbeiderne ekstra forpliktelser og rettigheter.

Oppstillingen under viser antallet medarbeidere i 2004. Tallene angir antall årsverk.

	Vår 2004	Høst 2004
Administrasjon		
Samisk språksenter		
Språksenter daglige leder /administrativ sekretær	100 %	100 %
Prosjektmedarbeider (språkkurs for voksne)	50 %	50 %
Prosjektmedarbeider (språkutvikling førskolebarn)	50 %	50 %
Innleid ekstrahjelp/oppdrag/småprosjekt/arrangement	25%	25 %
To medarbeidere Nuoraid siida ungdomstiltak	30 %	30 %
Renhold	0,8 %	0,8 %
Samisk kultursenter		
Helseprosjekt	50%	100 %
Idrettshistorieregistreringsprosjekt		20 %
Márkománák samisk barnehage		
Barnehagestyrer	100 %	100 %
Assistent	100 %	100 %
Assistent	100 %	100 %
Renhold	20 %	20 %

5 Samisk språksenter

Samisk språksenter er den første etablerte virksomheten i Várddobáiki. I tillegg til leder for språksenteret, har en ekstra språkmedarbeider vært tilsatt i prosjektstilling. Det har vært leid inn ekstrarhjelp i forbindelse med ulike arrangement. I august 2004 ble språksenterets og Sametingets kontor utsatt for innbrudd. Det medførte økonomisk tap og ekstra arbeid.

Det har vært avholdt et møte i faggruppa i 2004 i forbindelse med navnesaker (høringsinstans for kommunene), og faggruppa har kommet med uttalelse vedrørende lokal dialekt i forhold til normert samisk skriftspråk. Faggruppa består av Jon Eldar Einejord (leder), Idar Reinås og Gudmund Johnsen.

Språksenteret har initiert samisk navnsetting på skoler i Evenes og Skånland kommuner. Skånland kommune vedtok samiske navn og samisk skilting.

5.1 Språkutviklingsprosjekt

Språkutviklingsprosjekt finansieres av henholdsvis Sametinget, Troms fylkeskommune og Várddobáikis egne midler. Det søkes også tilskudd fra Nordland fylkeskommune og andre kilder.

Samiskkurs for nybegynnere er arrangert i samarbeid med Ellas Minne i Bjerkvik i Narvik kommune. Det har vært brukt tolærersystem som har fungert meget godt og er vel tatt i mot.

Studieringer og intensivkurs i samisk for voksne i Ballangen. I tillegg til opplæring i nordsamisk, samles det inn samiske dialektord. Kurset ble arrangert i samarbeid med Báalak sámisearvi/ Ballangen sameforening som fikk midler fra Sametinget. Várddobáiki har organisert lærer og tar seg av økonomi/regnskap.

Tilbud til barn, språkbad og aktiviteter er satt i gang i samarbeid med Hinnøy og omegn sameforening og Sandemark bygdeutviklingslag i tilknytning til den nedlagte skolen i Sandemark.

Tospråklighetsprosjekt for førskolebarn ble fullført våren 2004 i Márkománák samiske barnehage med en ekstra medarbeider, eldre som ressurspersoner i barnehagen og studietur til Snåsa. Teaterprosjekt og språkutviklingsprosjekt er finansiert og startes opp i 2005.

Samiske nærradiosendinger sendes i samarbeid med ETS-radioen og sameforeningene. Virksomheten tas opp igjen etter noen år uten aktivitet.

Metodekurs for potensielle kurslærere i samisk språk i samarbeid med Samisk språksenter i Kåfjord. Kurset er utviklet av Samisk språksenter i Kåfjord, og er viktig for ny rekruttering av kurslærere i samisk.

Skoleforestillinger på samisk er en viktig del av samisk språkarbeid. Beaivváš sámí teáhter viste skoleforestillingen "Viellja Fránša gos don leat" med 70 samiskelever og samisklærere fra hele regionen. Várddobáiki betalte egenandel og gratisbilletter.

Teaterforestilling på samisk for voksne og ungdom ble vist av Beavvváš sámi teáhter; ”Faust”. Várddobáiki ordnet gratis billetter for ungdomsskoleelever og elever i videregående skole som har samisk på skolen.

Språkkontoret i Lavangen ble i mars 2004 tatt inn som en del av daglig drift. Målsettingen **var** at kontoret skal fungere som en arena for aktivitet utenom skoletid. Et sted hvor skolebarn lager læremidler til eget bruk, spiller på samisk og deltar i andre språklige aktiviteter. Kontoret har ikke hatt aktivitet høsten 2004, fordi en ressursperson og allmennlærer søkte permisjon og flyttet.

Læremidler utarbeides og det er i 2004 utarbeidet en språkplakat med bilder og begreper på tradisjonelle klesplagg og tilbehør til samekoften. Plakaten er utgitt i samarbeid med bokforlaget Skániid girjje.

5.2 Nuoraid siida ungdomstiltak

Nuoraid siida er et ungdomstilbud med aktiviteter i Duodjikkollektivet (Trøssemark skole) i Skånland kommune. Tilbudet er basert på samisk identitet og et positivt forhold til samisk språk. To prosjektmedarbeidere i deltidsstillinger holder åpent og organiserer kurs. I 2004 har det vært kurs i bandvev, søm og filmredigering. Det har også vært forelesningskveld rettet mot ungdom. Målsettingen er å ha et treffested hvor samisk språk og identitet styrkes.

6 Samisk kultursenter

Várdoáiki deler sin virksomhet inn i en språksenterdel og en kultursenterdel. I stor grad samarbeides det om alle tiltak. Senteret utvikles etter de prioriteringer som styret legger til grunn fra blant annet innmeldte behov fra brukerne.

Senteret har arbeidet med synliggjøring og hadde blant annet "stand" under festspillene i Nord-Norge 2004 i samarbeid med Márkomeannu festival, Sandemark bygdeutviklingsselskap (SABUS) og bokforlaget Skániid girjie AS. Aktiv informasjon om Várdoáiki og øvrig samisk aktivitet i møter med regionråd, ordførere, formannskap og informasjon via presse er viktig.

Várdoáiki tar tak i oppgaver som det er behov for og forespørsel om. I tillegg initierer senteret aktiviteter i tråd med senterets formålsparagraf.

6.1 Helseprosjekt

Helseprosjektets mest synlige og profilerte aktivitet, er de kulturelle helsetreffene. Denne aktiviteten er et tilbud til eldre i markebygdene, og har som formål å engasjere deltakerne direkte. Kulturelle helsetreff for eldre i de samiske markebygdene startet opp høsten 2003 og er godt mottatt. Det er et treffested basert på trygghet og lokal samisk forankring. Helseprosjektets del 2 startet opp høsten 2004 og er slått sammen med det samiske helseprosjektet i Skånland kommune. Begge prosjektene er finansiert over Sametingets helsemidler. Várdoáiki arbeider aktivt for å trekke Evenes kommune med og samarbeider med helseprosjektet ved Ellas minne i Narvik kommune. Skånland folkebibliotek, skånland kommune, forlaget Skániid girjie og engasjerte foredragsholdere har bidratt ved helsetreffene.

Helseprosjektet inneholder også en utredningsdel og det arbeides med forprosjekt for etablering av omsorgstun i de samiske markebygdene. Helseprosjektet skal også bidra til likeverdige helsetjenester for samiske pasienter som bor på institusjon. Det skrives egen rapport fra prosjektet.

6.2 Dokumentasjonssenter

Den 8. oktober 2004 etablerte Várdoáiki dokumentasjonssenteret. Tilstede på åpningen var lokale sametingsrepresentanter og Ivar Østberg (KrF), stortingsrepresentant og medlem av kommunalkomiteén på Stortinget.

Dokumentasjonssenteret skal dokumentere eldre og nær samisk historie i regionen. Det er søkt om midler til en prosjektstilling som skal drive senteret og følgende prosjekt er under planlegging/gjennomføring:

Idrettshistorieregistrering er startet i samarbeid med samisk bokforlag Skániid girjie. Prosjektet er delfinansiert av Sametinget. Deltakelse i idrett har alltid vært viktig for den markasamiske befolkning, og det har vært et mylder av ulike idrettslag. Prosjektet fokuserer på historien før 1970, før sammenslåing og opprettelse av nye idrettslag. Informanter vil være i aldersgruppen fra 50 og oppover. Intervju vil gjøres i grupper og enkeltvis. Dette prosjektet skal foreta innsamling av materiale. Tilgjengeliggjøring vil komme i et senere prosjekt.

Samisk organisasjonshistorie ønskes dokumentert med utgangspunkt i historien omkring samepioneren Henrik Kvandahl fra Bjerkvik og Ballangen. Mye av Kvandahls skrifter finnes fortsatt bevart i privat eie Det er viktig materiale å gjøre tilgjengelig for allmennheten og for framtidige generasjoner. Det er søkt om midler fra Sametinget og Nordland fylkeskommune.

Registreringer av kulturminner for Sametinget er foretatt i forbindelse med riving av et gammelt hus på Dalhaugen i Trøssemark (bruk 20/7). Det er tatt bilder og skrevet rapport. Várddobáiki har sammen med en representant for eierne og Gállogieddi-stiftelsen deltatt på befaring på Søråsen, en gammel gård i Evenes. Várddobáiki tar pr i dag bilder og notater om enkeltstående hus og kulturminner, men har behov for ytterligere ressurser for å gjøre et grundigere arbeid. Várddobáiki har i samarbeid med Evenes kommune befart en gammel gård i kommunen og det samarbeides om et eventuelt verneprosjekt.

Dokumentasjon av fortidsminner

Várddobáiki samarbeider med Aslaug Olsen om slutføring av hennes dokumentasjon av registreringsarbeide som er gjennomført i Snubba og Osmark.

Søknad om midler til restaurering av ei grue i Sandemark er sendt. Det er en privat grue i Sandemark som er i forholdsvis god stand, men trenger vedlikehold.

7 Márkománák samisk barnehage

Márkománák samisk barnehage ligger idyllisk til i Planterhaug i Skånland kommune og tar opp barn fra Evenes i Nordland og Skånland i Troms. Barnehagen har som formål å revitalise samisk språk og skape trygghet og tilhørighet til samisk kultur. Barnehagen har 18 plasser for barn fra 0-6 år. Barnehagestyrer med pedagogisk utdanning står for daglig drift i barnehagen sammen med to assistenter. Barnehagen er medlem i Private Barnehagers Landsforbunds arbeidsgiverseksjon. Våren 2004 var det som en forsøksordning SFO-tilbud ved barnehagen.

Samisk språksenter har siden oppstart av barnehagen vært engasjert i språkutviklings- og prosjektarbeid for å ha muligheter til å få inn flere medarbeidere for bedre språkopplæring. Det er finansiert et samisk teaterprosjekt for våren 2005.

Márkománák samisk barnehage deltar i Sametingets program for kompetanseheving i spesialpedagogikk i samarbeid med Boltås skole i Skånland kommune.

8 Lokaler Várddobáiki har aktivitet i

Várddobáiki leier mange ulike lokaler til sine aktiviteter. Nye lokaler som er leid og tatt i bruk til aktiviteter i samiske lokalsamfunn er Sandemark grendehus. Forøvrig brukes lokaler i de samiske lokalsamfunnene etter behov. Várddobáiki ønsker aktivitet i nedlagte skoler og grendehus i de samiske lokalsamfunnene i regionen. Det er i tråd med Várddobáikis formålsparagraf, og det bidrar til utvikling av samisk samfunnsliv.

8.1 Nautå næringsbygg

Várddobáiki leier to kontor i et privat næringsbygg på Nautå ved Evenes flyplass. Leien inkluderer møterom og tekjøkken. Sametingets språkavdeling har opprettet en stilling som er samlokalisert med Várddobáiki. Språksenter, dokumentasjonssenter og en stor del av prosjektaktivitet drives per i dag ut fra samme lokaler. Det er et stort behov for mere plass.

8.2 Barnehagebygg m/gamme

Márkománák samisk barnehage drives i lokaler som leies av andelslaget Sáráhka Sellju. Det er et flott anlegg i Planterhaug i Skånland kommune, og inkluderer stor torvgamme, uteplass med utegrill og lávvuer. Anlegget ligger idyllisk til i solrik helling. Samisk utviklingsfond og Evenes kommune har høsten 2003 gitt delfinansiering til en del investeringer som omfatter innkjøp av nødvendig teknisk utstyr og opparbeidelse av uteområde i samarbeid med huseier. Det arbeides for å få det resterende av finansieringen på plass, eventuelt få tillatelse til å bruke innvilget finansiering til en første investering.

8.3 Ungdomslokaler

Ungdomstiltaket Nuoraid siida har sine lokaler i Duodjikkollektivet (tidligere Trøssemark skole) midt i Trøssemark. Ungdommene har selv ønsket denne lokaliseringen, og Várddobáiki leier andre etasje i den gamle erverdige skolebygningen. Det samiske husflidslaget (Stuoranjárgga sámiiid duodji) eier og driver huset, har industrisymaskiner og duodjiutstyr i lokalene og jevnlig duodji-treff. Stuoranjárgga sámiiid duodji har fått delfinansiering til restaurering av bygningen, og det er et arbeid som vil pågå i perioden.

8.4 Øvrige lokaler

Lavangseidet grendehus og Evenesmark grendehus leies til kulturelle helsetreff for eldre, og for møter hvor senteret har behov for større plass. Saltvann grendehus er brukt en gang. Språkprosjektet i Lavangen leide Spansdalen grendehus fra mars og ut 2004. Språktiltakene for barn og unge i Nordre Skånland er i Sandemark grendehus. Språkkurset i Bjerkvik disponerte lokaler ved Ellas Minne. Språkkurset i Ballangen brukte lokaler i Djupdalen grendehus.

9 Várdoáiki samarbeidspartnere

Várdoáiki samarbeider med kommuner, foreninger og private ressurspersoner uavhengig samepolitisk, partipolitisk eller religiøs tilknytning. Várdoáiki brukes av et aktivt samisk foreningsliv som låner møterom og annet utstyr etter behov. Várdoáiki har kontakt med Universitetet i Tromsø og Universitetssykehuset Nord-Norge om mulige samarbeidsprosjekt. Samarbeidsparter er også nevnt under beskrivelse av de ulike prosjekt i årsberetningen.

9.1 Sametinget, fylkeskommunen og kommunene

Várdoáiki driver sin aktivitet i tråd med *Sametinget og fylkeskommunenes* målsettinger om regional samisk utvikling. Sametinget og fylkeskommunene er sentrale samarbeidsparter og finansierer både drift og mange av de prosjektene som Várdoáiki driver.

Alle kommuner i regionen, og særlig kommuner som er andelshavere i Várdoáiki er senterets samarbeidsparter. Várdoáiki initierer til utviklingsprosjekt, og ønsker økte ressurser slik at Várdoáiki i større grad kan være en ressurs for kommunene slik kommunen har ytret ønske om. Det er særlig skoleverket og helse- og kultursektoren som etterspør Várdoáikis deltakelse.

9.2 Sameforeningene

Sameforeningene, bedrifter og ressurspersoner i regionen er samarbeidsparter i små og store prosjektet. Várdoáiki brukes av det samiske foreningslivet i regionen, og ønsker å være en ressurs for sameforeningenes kulturpolitiske aktiviteter og kunne bidra med for eksempel søknadsskriving, prosjektrapportering, føring av prosjektreknskap og lignende når finansiering oppnås. Det er her snakk om enkeltprosjekter innen språk, husflid etc. Várdoáiki er ikke direkte involvert i foreningsvirksomhet.

9.3 Samiske museum

Gállogieddi samisk friluftsmuseum er organisert som en stiftelse og ligger sentralt til i Várdoáikis aktivitetsområde. Gállogieddi får støtte fra Sametinget over post Samiske museer, fra Nordland fylkeskommune og Evenes kommune. Evenes kommune er fester av grunn og fungerer som sekretariat. Gállogieddi er sammen med Lavangseidet grendehus arena for Márkomeannu festival og Mánáidmeannu barneafestival. Várdoáiki har stått for omvisning ved Gállogieddi ved særskilte anledninger. Samarbeidet skal formaliseres.

Vilgesvárri markesamisk boplass er en gammel samisk boplass i Skånland kommune. Vilgesvárri drives av SABUS (Sandemark bygdetutviklingsselskap) og fikk for 2004 støtte over Sametingets post for Samiske kulturhus. Vilgesvárri ser det som naturlig å komme inn under Sametingets forvaltningsordning for museer. Det er naturlig at Várdoáiki utvikler og formaliserer samarbeidet med Vilgesvárri.

Samisk arkiv i Kautokeino er samarbeidspart i oppbyggingen av dokumentasjonssenteret.

9.4 Márkomeannu festival

Márkomeannu samisk kultur- og musikkfestival arrangeres hvert år i månedsskiftet juli/august. Det arrangeres en egen minifestival for barn, Mánáidmeannu. Márkomeannu og Mánáidmeannu får låne og bruke Várdobáikis kontorfasiliteter under planleggingen og gjennomføringen av festivalen.

9.5 Beaivváš sámi teáhter

Beaivváš sámi teáhter har det siste året tatt Sør-Troms og Nordre Nordland med i turné-programmet, og dette er gledelig. Várdobáiki vil bidra til at de fortsetter å ha regionen med i turnéprogrammet. Várdobáiki har invitert samiskelever og samisklærere fra skoler i hele regionen, samt samisk barnehage til gratis forestillinger. Várdobáiki vil forsøke å få forestillinger satt opp på flere steder i regionen.

9.6 Musikk i Troms og fylkesjoiker Inga Juuso

Musikk i Troms og fylkesjoiker Inga Juuso har hatt forestillinger både på skoler og grendehus. Særlig gledelig er det når det settes opp stykker på samisk. Vi ønsker å fortsette med samarbeidet og fortsatt stå som praktisk arrangør når vi har kapasitet til det.

9.7 Bokbusstilbud

Troms fylkeskommunes kulturbuss stopper ved Samisk barnehage og Duodjikkollektivet og har til utlån samiske bøker, musikk og kunst. Várdobáiki har tatt initiativet til at Kulturbussen skal ha flere stoppesteder på sin rute, også i Nordland. Lulesamisk bokbuss har hatt stoppested ved Várdobáiki på Nautå i 2004.

9.8 Skånland videregående skole

Skånland videregående skole har samiskundervisning på alle nivå og er sammen med Sjøvegan og Nordreisa videregående skoler Troms fylkeskommunes ressurskole når det gjelder samisk språk- og kulturundervisning. Várdobáiki Nuoraid Siida har hatt samarbeid med videregående skole om duodjikkurs for ungdommer, og har gjensidig kontakt ved ungdomsrelaterte tilbud som tur til samekonferanser o.a.

9.9 Skániid girjje bokfolag

Skániid girjje bokforlag er involvert i flere av Várdobáikis prosjekter som lokal samarbeidspart både når det gjelder utvikling av prosjekter, innsamling av materiale og publisering. Skániid girjje har vært en av bidragsyterne under helsetreffene.

9.10 Lokalmedia

Várdobáiki har et godt samarbeid med både norsk og samisk lokalmedia. En del av det samiske mediabildet i Sør-Troms og Nordre-Nordland er NRK Sameradioen, ETS-lokalradioens samiske redaksjon og Ságats lokalkontor. Øvrig norsk lokalmedia som Harstad Tidende og Fremover (Narvik-avis) er sammen med de samiske avisene viktige informasjonskanaler for Várdobáiki. Protokoller, planer og meldinger sendes til media sammen med pressemeldinger og tips om arrangement.

10 Várddobáiki kulturhus

Det er behov for realisering av eget bygg for Várddobáiki.

Det er i første rekke behov for flere kontor til Várddobáikis administrasjon, og det er behov for samlokalisering av de samiske institusjonene som per i dag er etablert i Evenášši og Skånland. Disse har per i dag kontor på hver sin plass med få kilometers avstand.

Samlokaliseringer i Várddobáiki kulturhus:

- Várddobáikis administrasjon og Samisk språksenter
- Sametingets språk- og opplæringsstillinger
- Samisk avis lokalkontor
- NRK sameradioen

Etter klare signaler fra Sametinget og fylkeskommunene har styret siden formell etablering i november 2002 prioritert å bygge opp aktivitet og innhold i senteret. Det er nå behov for å fokusere på et samisk symbolbygg som samler de samiske institusjonene under et tak, og skaper et samisk arbeidsfelleskap, og en synergieffekt for økt samisk aktivitet i regionen.

11 Økonomi

Tilskuddet fra Sametinget økte betraktelig ved Sametingets budsjettbehandling høsten 2004, og dette ser styret på som meget gledelig. Troms fylkeskommune bidrar med midler til daglig drift og utvikling av senteret. Nordland fylkeskommune bidro med etableringstilskudd i 2004. Det er et mål å få driftstilskudd fra Nordland fylkeskommune. Faste driftsmidler vil sikre en basisbemanning og vil muliggjøre gjennomføring av flere og større prosjekt.

12 Vedlegg

Vedtekter
Avisutklipp fra 2004